

Національному медичному університету імені О.О. Богомольця — 175 років! Многая літа, шановна alma mater!

28 жовтня 2016 р. у приміщенні Національної опери України імені Тараса Шевченка відбулися урочисті заходи з нагоди відзначення 175-ї річниці з часу заснування Національного медичного університету імені О.О. Богомольця, під час яких було зосереджено увагу на важливих елементах ідентичності навчального закладу — його історичній цінності та найбільшій гордості — геніальних лікарях-випускниках.

Київська опера звикла до аншлагов, тому в цьому сенсі вечір не став винятком. Винятковою була публіка, точніше — гості. А ще точніше — господарі свята, бо насправді саме на їх честь організовано ці урочистості й саме вони були головними дійовими особами. Колишні випускники, а тепер відомі вчені, лікарі, викладачі — величезна родина, в якій всі рівні, незалежно від регалій, адже виховані однією alma mater. Тож мають спільні ідеали, які формувалися під впливом видатної історичної спадщини, що належить цьому славетному медичному вищому навчальному закладу, і яку залишили по собі такі легендарні постаті, як **Олександр Богомолець**, ім'я якого носить медичний університет, **Микола Скліфосовський**, **Володимир Бец**, **Василь Образцов**, **Данило Заболотний**, **Микола Стражеско**, **Лев Громашевський**, **Андрій Ромоданов**, **Микола Амосов**, **Євген Чазов**, звичайно, **Володимир Караваєв** — видатна

особистість, засновник і керівник факультетської хірургічної клініки, який був першим деканом Київського університету і першим професором хірургії в Києві та одночасно блискучим офтальмологом. На околиці міста у Володимира Афанасійовича була безкоштовна амбулаторія, в якій він приймав бідних хворих, що приїздили до нього ледь не з усієї України. Караваєв був також одним із перших почесних громадян Києва. Про лікаря люди склали легенди. Одну з них переповідає у своїй статті «До яких пор ми будем равнодушны к своей истории?» Олександр Абрамович Грандо: «Встречаются на окраине Киева два крестьянина, оба на телегах, в которые были впряжены волю, остановились друг против друга и спрашивает тот, кто из Киева едет, того, кто в Киев: «Куди ти їдеш, чоловіче?» — І відповідає йому другий: «Їду в Київ у Лавру Богу помолитись і Короваю поклонитись». Повний текст цієї статті зараз

розміщено на оновленому офіційному сайті Університету. І хоч написана вона ще у 2000 р., своєї актуальності питання, винесене в заголовок, на жаль, не втратило і понині. До слова, саме О.А. Грандо є засновником Національного музею медицини України. Видатний вчений, доктор медичних наук, професор, педагог, спеціаліст у галузі соціальної медицини та організації охорони здоров'я, він багато років присвятив вивченню історії медицини.

Урочистий вечір з нагоди ювілею відкрила **Марина Порошенко**, перша леді України — випускниця Медичного інституту імені О.О. Богомольця, кандидат медичних наук, доктор філософії: «Не перебільшу, якщо скажу, що сьогоднішня дата — державного масштабу. За час існування пройдено яскравий історичний шлях від медичного факультету Київського університету до багатотисячного колективу Національного медичного

університету. Така історична спадщина стимулює примножувати славні традиції та гордо нести звання студента, випускника, викладача Національного медичного університету імені Олександра Богомольця. Я завжди широко і з гордістю говорю, що я — випускниця цього закладу, а своїх викладачів згадую словами подяки та великої пошани. Мені надзвичайно приємно, що сьогодні це не просто вищий навчальний заклад, це — рейтинговий осередок освіти та потужний науковий центр. І в цьому заслуга як попередніх, так і нинішніх поколінь викладачів, науковців, видатних клініцистів і, безумовно, студентів. Безперечно, показником авторитету будь-якого університету є його випускники. Цей заклад підготував не одну генерацію лікарів зі світовим ім'ям. Кожен четвертий лікар в Україні — випускник цього університету, в кожній четвертій країні світу працює лікар із дипломом Національного медичного університету імені О.О. Богомольця. Отже, для мене велика честь відкривати цей урочистий захід. Тож, бажаю всім життєвої мудрості, міцного здоров'я та натхнення в розбудові медичної науки в Україні».

Привітання з нагоди ювілею від Президента України оголосив **Ростислав Павленко**, заступник глави Адміністрації Президента України: «Відзначення ювілейної дати освітнього закладу — це не лише аналіз досягнень, а й, передусім, визначення нових напрямків підготовки студентської молоді відповідно до сучасних умов і стандартів медичного обслуговування. Глибокої шани і найвищої подяки заслуговують викладачі за їх велику працю, щедрий талант педагогічної творчості, лікарську майстерність і науковий пошук. Тож, зичу усім міцного здоров'я, життєвої наснаги, ентузіазму, успіхів, сміливих починань і втілення нових задумів».

Ольга Богомолец, голова Комітету з питань охорони здоров'я Верховної Ради України, зачитала вітання від голови Верховної Ради України **Андрія Парубія**, в якому посадовець широко вітає усіх із 175-річчям Університету і висловив переконання, що завдяки самовідданій роботі один із найпотужніших вищих медичних навчальних закладів України і надалі досягатиме нових висот: «Нехай ваша наполегливість і прагнення до самовдосконалення, щоденна сумлінна праця повернуться вам сторицею, а ювілей надихне на професійні злетні на благо України. Вірю у масштабну розбудову вітчизняної освіти та науки. Бажаю міцного здоров'я, добра, миру, життєвих гараздів та злагоди!».

Від себе **О. Богомолец** додала: «Кожен з нас сьогодні мріє жити у справедливій, гідній, чесній державі. Насправді ж відбувається таке: наші пацієнти, ті, які мають гроші, звичайно йдуть за кордон, аби там знайти собі лікаря. Переважно це спеціалісти, які колись виїхали з України. Сьогодні українці шукають щастя, роботи, добробуту за межами своєї держави. Наразі я уособлюю владу. Владу, яку ми не любимо, не поважаємо, не шануємо. Але я впевнена, що в мене все вийде. Я дуже мрію про це — побачити, коли всі лікарі в Україні отримуватимуть гідні зарплати, коли викладачі університетів пишатимуться, що працюють в Україні, коли молоді лікарі не шукатимуть можливості влаштуватися

на роботу в Польщі чи Норвегії. Упевнена, що наступні два-три роки стануть визначальними для нашої держави. Ми втілимо в країні модель медичного страхування, за якої людське життя і здоров'я, а також гідність лікаря будуть найважливішими цінностями в державі, а клінічний протокол і стандарт лікування та гарантований базовий пакет державної допомоги буде важливішим, ніж лікар-день у лікарні, а кожен лікар отримає ліцензію на власну діяльність (а не на заклад). Впевнена, що наш диплом таки отримає міжнародне визнання і кожен лікар зможе виїжджати у будь-яку країну світу, аби консультувати пацієнтів. Не має бути жодних сумнівів у тому, що наша держава підніметься від того дна, на якому вона зараз. Хочу подякувати всім викладачам, студентам, які виконали свій обов'язок перед батьківщиною. Вони допомагали пораненим, закривали очі вбитим, які служили українському народу. Служу українському народу сьогодні я. Отже, зроблю все можливе для того, щоби життя кожного змінилось на краще, щоби ви відчували, що держава пишається кожним із вас і створює гідні справедливі умови праці. Дякую всім вам і бажаю міцного здоров'я, відчуття святости сьогодні та віри в нашу перемогу», — сказала **О. Богомолец**.

Павло Розенко, віце-прем'єр-міністр України, оголосив вітання від Прем'єр-міністра України **Володимира Гройсмана**: «Ми високо цінуємо здобутки Університету. Особливо його гордістю є не одне покоління видатних випускників. Упевнений, що ваш славетний заклад і надалі успішно розвиватиметься, зміцнюватиметься його авторитет у світі, а якість підготовки фахівців відповідатиме кращим світовим стандартам. Щири зичу вам здоров'я, щастя та нових звершень в ім'я України та медицини!».

Святіший **Патріарх Київський і всієї Русі-України Філарет** також сердечно вітає з ювілеєм від імені Української Православної Церкви Київського патріархату професорів — викладачів Університету, студентів, випускників. Аби наочно продемонструвати залежність нашого життя і здоров'я від лікаря та від Бога, Патріарх розповів легенду, що відображає, на його думку, істину про те, що саме Бог посилав хворій людині лікаря. «Ми низько вклоняємося всім лікарям, що виїхали з цього Університету, і не тільки їм, а взагалі всім лікарям. Це їх, насамперед, любов до людини допомагає нам зберігати здоров'я. Бо лікар, який не любить людину, допомогти їй не може», — зауважив він.

Після промови Патріарха **архієпископ Агапіт** вручив **Катерині Амосовій**, ректору Національного медичного університету імені О.О. Богомольця, нагороду від Української Православної Церкви — Орден Святої Великомучениці Варвари.

Із вітальним словом також виступив член Наглядової ради Університету **Святослав Вакарчук**. Перші вітання він адресував студентам: «Щасливий лікар не той, у кого багато пацієнтів, а той, від кого люди йдуть здоровими. Пам'ятайте, ваша місія — чи не найважливіша в країні, бо, якщо ви не справитесь, саме існування країни втрачає сенс, а, якщо справитесь, — країна, сповнена енергією, піде вперед. Ви маєте бути громадянами, а це означає не дозволяти рутині, складнощам,

недосконалім системі загнати вас у трясовину байдужості й песимізму. Громадянин — це той, хто, незважаючи на все, продовжує йти вперед та розбудовувати державу, зціпивши зуби і гордо несучи свою місію. Нехай наступні 175 років стануть свідками ваших перемог і процвітання поряд із процвітанням всієї країни».

Юрій Щербак, голова Наглядової ради та Почесний доктор медицини Університету, письменник, лауреат Літературної премії імені Юрія Яновського, громадський діяч, політолог, голова Комітету з Національної премії України імені Тараса Шевченка, у вітальному слові наголосив, що цей ювілей — свято всієї України і є важливою віхою інтелектуальної та духовної історії українського народу: «Я пишаюся тим, що належу до великої сім'ї нашої alma mater. Вірю, що Університет стане європейським осередком медичної науки і практики й увійде до найвищих міжнародних рейтингів. Вірю в перемогу української мрії, у те, що Україна стане процвітаючою демократичною державою!».

Завершуючи урочисту частину, **К. Амосова** зауважила, що урочистості в цей важливий для медичної спільноти день, перш за все, присвячені пам'яті про здобутки лікарів і вчених, які працювали в Університеті, були його випускниками, тим, хто приносив Україні славу, збагачував і розвивав медичну науку і є моральними авторитетами для всіх нас. «Сторіччя Національного медичного університету (тоді — інституту) відзначалося у 1944 р., коли ще йшла війна. Але Україна віддавала данину тим, хто готує лікарів, працює за операційним столом, ходить по викликах, приїждить у будь-яку неgodу до пацієнтів у швидкій допомозі. Країна має шанувати своїх лікарів. А лікарі мають бути гідними цього шанування, довіри, яку покладають на них і пацієнти, і можновладці. Адже реформу системи охорони здоров'я робитимемо ми з вами, бо ми лікуємо людей, займаємося громадським здоров'ям, запобігаючи захворюванням. Отже, якщо це не зробить лікарська спільнота, то нічого не відбудеться. А для цього мають бути висококласні викладачі. Наша відповідальність величезна, і потрібно працювати значно більше й ефективніше, оскільки майбутнє нашої країни залежить від нас», — наголосила **К. Амосова**.

По закінченню урочистої частини на сцені театру розпочалося святкове театралізоване дійство «Alma Mater — 175». Підготували і провели його актори Київського академічного драматичного театру на Подолі під керівництвом художнього керівника театру, народного артиста України **Віталія Малахова**.

П'ятдесят хвилин хвилюючої вистави відтворили на сцені цілу епоху, що пов'язана з історією становлення української медицини, з долями професорів **В.О. Караваєва**, **В.П. Образцова**, **Є.Г. Черняхівського**, **Є.І. Ліхтенштейна** та багатьох інших. З величезних галографічних портретів вони вдвигалися в очі глядачів, неначе відповідаючи пронести кризь усе життя принципи, що є девізом Університету і викарбувані на його гербі: «Честь. Милосердя. Слава».

*Тетяна Стасенко,
фото Сергія Бека*